

Begrijpelijke voorlichting met animatievideo's

Dit is de papieren versie van digitale voorlichting met animatievideo's.

Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de voorlichting.

Uitleg methotrexaat (MTX)

Methotrexaat (MTX)

Animatievideo

Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video

Methotrexaat is een medicijn dat gegeven kan worden bij een auto-immuunziekte waarbij u ontstekingen heeft in uw lichaam.

Voorbeelden van ontstekingsziekten zijn psoriasis, de ziekte van Crohn...

en reumatoïde artritis, ook wel reuma genoemd.

Ieder mens heeft een afweersysteem.

Het afweersysteem heeft de taak ons te beschermen tegen virussen en bacteriën.

Bij auto-immuunziekte slaat het afweersysteem op hol en valt het daardoor niet alleen virussen en bacteriën...

maar ook gezonde cellen aan.

Daardoor kunnen er in het lichaam ontstekingen ontstaan.

Methotrexaat zorgt dat het afweersysteem minder goed kan werken.

Daardoor worden er niet langer gezonde cellen aangevallen en worden de ontstekingen minder.

Daardoor heeft u minder klachten van uw ziekte.

De keerzijde is dat u meer kans heeft op infecties.

Het medicijn werkt niet direct.

Meestal duurt het 6 tot 12 weken voordat uw klachten afnemen.

Soms duurt het langer.

Als methotrexaat goed werkt kunt u dit een langere periode gebruiken.

U gebruikt het ook als de ziekte niet actief is.

Belangrijk

Wanneer moet ik methotrexaat gebruiken?

U moet dit middel **één keer per week gebruiken, nooit dagelijks**. In de meeste gevallen slikt u tabletten. Als u tabletten slikt is dit meestal in twee porties met een tussenpoos van twaalf uur. Dit is afhankelijk van uw dosering. Hierdoor heeft u minder last van de bijwerkingen.

Als de methotrexaat slecht verdragen wordt of niet voldoende werkt, kan methotrexaat in een injectie een alternatief zijn. U krijgt dan instructie hoe u de injectie toe moet dienen.

Foliumzuur

Slik foliumzuur om bijwerkingen aan de slijmvliezen van mond, keel, slokdarm, maag en darmen te verminderen. U slikt foliumzuur minimaal 1 keer per week, minstens 24 uur nadat u methotrexaat heeft gebruikt.

Wat u moet weten

Controles

U moet regelmatig bloed laten prikken. Laat uw bloed controleren op de door het ziekenhuis aangegeven locaties. Als u start met MTX of als de dosering is aangepast, moet u gedurende 3-4 maanden elke 4 weken bloed laten prikken. Daarna minder vaak.

Alcohol en methotrexaat

Als u methotrexaat in combinatie met alcohol gebruikt, verhoogt u de kans op leverfunctiestoornissen. Pas op met het gebruik van alcohol! Gebruik niet meer dan 2EH alcohol per dag.

Verstrekken van de medicatie

Methotrexaat kan alleen worden voorgeschreven door de medisch specialist (MDL-arts, reumatoloog, dermatoloog etc). en niet door uw huisarts. U kunt het dus niet bestellen via de receptenlijn van de huisarts of apotheek.

Operaties en andere ingrepen

In de meeste gevallen zal u het gebruik van methotrexaat niet hoeven te stoppen voor een operatie of een (tandheelkundige) ingreep. Informeer wel altijd uw (tand)arts over uw gebruik van methotrexaat voor een ingreep.

Reizen en methotrexaat

Als u gaat reizen adviseren wij u om methotrexaat mee te nemen in uw handbagage. Bewaar tijdens uw reis het medicijn op kamertemperatuur en niet boven 30 °C.

Neem op uw reis een actueel medicijnoverzicht mee, het medicatiepaspoort. Dit is verkrijgbaar bij uw apotheek.

Vaccinaties en methotrexaat

Als u een ontstekingsziekte heeft en methotrexaat gebruikt, kan het verstandig zijn om u jaarlijks te laten vaccineren tegen de griep. Overleg dit met uw behandelend arts of uw huisarts.

Ook wanneer u van plan bent om een verre reis te maken, adviseren wij u om dit met uw arts te bespreken voordat u start met het gebruik van methotrexaat.

Sommige vaccinaties die nodig zijn voor bepaalde landen, kunnen invloed hebben op methotrexaat.

Vruchtbaarheid, zwanger worden en borstvoeding

Methotrexaat kan bij vrouwen stoornissen in de vruchtbaarheid veroorzaken. Ook is er een zeer grote kans op aangeboren afwijkingen. Tijdens het gebruik van methotrexaat mag u daarom niet zwanger worden.

Als u en uw partner plannen hebben om zwanger te worden, bespreek dit dat met uw arts, vóórdát u stopt met anticonceptie. Bent u (onverwacht) zwanger tijdens het gebruik van MTX? Neem dan zo spoedig mogelijk contact op met uw

arts.

Omdat methotrexaat in de moedermelk terechtkomt, mag u geen borstvoeding geven.

Mogelijke bijwerkingen

Verminderde afweer

Methotrexaat kan uw weerstand verlagen. Doordat uw afweersysteem geremd wordt, bent u vatbaarder voor infecties. Het is daarom belangrijk dat u de controles goed opvolgt.

Mogelijke bijwerkingen van methotrexaat

- Maag- en darmklachten zoals misselijkheid, verminderde eetlust of een vol gevoel.
- Ontsteking van het mondslijmvlies.
- Als u injecties gebruikt kunnen er huidreacties of jeuk om de injectieplaats voorkomen. In de meeste gevallen vermindert dit in de loop van de behandeling.
- Sommige bijwerkingen merkt u niet zelf, maar worden door uw zorgverlener gecontroleerd. Hierbij moet u denken aan afwijkingen aan de leverfunctie, nierfunctiestoornissen en een verlaagde aanmaak van bloedcellen.
- Omdat methotrexaat uw afweer onderdrukt bestaat er een verhoogde kans op het ontstaan van infecties. Wanneer u een gewone verkoudheid heeft zonder koorts, dan kunt u methotrexaat gewoon

door blijven gebruiken. Bij koorts kan het zijn dat u de (huis)arts inschakelt en/of dat u de methotrexaat eenmaal overslaat.

- Allergieën en overgevoelighedsreacties kunnen optreden. Bij nieuwe huidafwijkingen, koorts of benauwdheidsklachten adviseren we u zo spoedig mogelijk contact op te nemen met uw huisarts en/of behandelaar.

Zelden treden op:

- Haaruitval en/of huidafwijkingen
- Longontsteking (dit kan beginnen met hoesten en kortademigheid).

Neem bij aanhoudende klachten contact op met uw medisch specialist of huisarts:

- Ontstekingen van het mondslijmvlies
- Kortademigheid of veel hoesten
- Erge keelpijn in combinatie met koorts
- Koorts
- Herhaaldelijke bloedneuzen of spontane blauwe plekken.

Veelgestelde vragen

Kan methotrexaat gebruikt worden met andere medicijnen?

In veel gevallen kan methotrexaat gebruikt worden met andere medicijnen. Een paar soorten antibiotica mogen niet samen met methotrexaat gebruikt worden. Bespreek uw medicijngebruik altijd met uw arts.

Hoe bewaar ik methotrexaat?

Methotrexaat tabletten en injecties bewaart u in de originele verpakking bij kamertemperatuur. Bewaar methotrexaat op een plek niet warmer dan 30°C.

Contact

Vragen kunt u stellen aan uw behandelend reumatoloog of de reumaverpleegkundige.

Heeft u een uitnodiging voor BeterDichtbij en heeft uw vraag geen spoed? Stel dan uw vraag via de BeterDichtbij app.

Heeft uw vraag spoed of heeft u nog geen uitnodiging ontvangen voor BeterDichtbij? Neem dan contact op met de polikliniek reumatologie via telefoonnummer 088 – 70 67 731.

Kijk op de website van [Reumatologie- Bravis \(https://www.bravis.nl/afdelingen/reumatologie\)](https://www.bravis.nl/afdelingen/reumatologie) voor de actuele openingstijden.